

ماجرای پرواز نا تمام خانواده علی دایی و واکنش‌های داخلی و بین‌المللی

چگونه نام عبدالمالک ریگی کنار نام اسطوره فوتبال ایران قرار گرفت؟ لید

علی ولی‌اللهی

حالا نه فقط رسانه‌های داخلی و فارسی زبان خارج از کشور که همه دنیا در حال صحبت پیرامون اتفاقی هستند که برای خانواده علی دایی در پرواز به سمت دوبی رخ داد. بیشتر چهره‌های سرشناس دنیای فوتبال و رسانه با ابراز تعجب از وقوع چنین رخدادی سوال کردند: what؟

دایی: مگر می‌خواستند تروریست بازداشت کنند؟
روز دوشنبه اعلام شد هواپیمای شماره W563 هواپیمایی ماهان که عازم دوبی بود در فرودگاه کیش به زمین نشاند شد و مقامات امنیتی همسر و فرزند علی دایی را از آن پرواز خارج کردند. در اظهار نظر اولیه گفته شد آنها ممنوع‌الخروج بودند و قصد خروج غیرقانونی از ایران را داشتند.

دایی در نخستین واکنش خود به خبرگزاری ایسنا گفت: «بعد از اینکه دختر و همسر را از هواپیما پیاده کردند، يك ساعت بعد گفتند که دخترتان می‌تواند برود و وقتی دخترم خواست برود گفتند که درهای هواپیما بسته است و او هم نمی‌تواند برود.»

او در پاسخ به این سوال که آیا همسر و دخترش ممنوع‌الخروج بوده‌اند، گفت: «اگر ممنوع‌الخروج بودند که باید سیستم پلیس گذرنامه نشان می‌داد. هیچ‌کس هم درباره این موضوع به من جوابی نداده است. واقعا نمی‌دانم دلیل این کارها چیست؟ آیا می‌خواستند تروریست بازداشت کنند؟ همسر و دخترم برای يك سفر چند روزه قرار بود به دوبی بروند و برگردند. حتی دوشنبه هفته آینده زمان پرواز برگشت آنها بود.»

دایی افزود: «چیزهایی در زندگی‌ام می‌بینم که باورش برایم خیلی سخت است. آنها کاملا قانونی از محل بررسی پاسپورت عبور کرده‌اند و سوار

هواپیما شده‌اند اما از دوبي این همه مسافر را برگرداندند تا همسر و دختر من را پیاده کنند. اگر مشکلی بوده چرا آنها را بازداشت نکردند؟ اگر مشکلی نیست چرا آنها را برگردانده‌اند. این موضوعات را شما باید پرسوجو کنید. ما که جوابی نمی‌گیریم.»

همسر دایی می‌خواسته به آمریکا برود؟

ساعتی بعد خبرگزاری تسنیم به نقل از يك منبع آگاه نوشت: «همسر علي دایی به دلیل همراهی با اغتشاشات و تحریک به اعتصاب در برهه ۲۴ تا ۲۶ آبان و همچنین ۱۴ تا ۱۶ آذر، با حکم قضایی ممنوع‌الخروج بوده است. با این حال او با يك اقدام غیرقانونی موفق به رفع ممنوع‌الخروجی خود شده و به همین دلیل وارد پرواز امروز تهران به دوبي شده بود. اما با اطلاع متولیان امر، قبل از خروج وی از کشور، منطبق بر حکم قانونی ممنوع‌الخروجی از سفر او به دوبي ممانعت شده است.» تسنیم در نخستین واکنش خود از مصوبه شورای امنیت ملی در این زمینه خبر داد. این خبرگزاری به نقل از منبع آگاه مدعی شد همسر دایی قصد سفر به آمریکا را داشته.

این اتفاق در حالی رخ داد که پیش از این چند مغازه علي دایی به اتهام همراهی با اعتصابات پلمب شده بود و حتی عده‌ای روی کرکره این مغازه‌ها علیه بهترین گلزن تاریخ فوتبال ایران شعارنویسی کرده بودند.

ساعتی بعد خبری به نقل از مرکز اطلاعات قوه قضاییه منتشر و در آن ذکر شد: «در پی اقدامات اخیر خانواده علي دایی «صاحب يك گالری بزرگ طلا و جواهر» در همراهی با گروه‌های ضد انقلاب و اغتشاشگران و دعوت به اعتصاب، همسر علي دایی متعهد شده بود قبل از قصد خروج از کشور نهادهای ذیربط را از تصمیم خود مطلع کند.» اما در حالی که بسیاری از رسانه‌ها این خبر را پوشش دادند مرکز اطلاع‌رسانی قوه قضاییه روز گذشته گفت در مورد خانواده علي دایی اطلاعیه‌ای صادر نکرده است.

ادعای منبع آگاه درباره اینکه همسر دایی به‌طور غیرقانونی از کشور خارج شده و می‌خواسته به آمریکا برود با واکنش دایی مواجه شد. دایی در مصاحبه‌ای نسبتاً مفصل با تابناک به این ادعاها پاسخ داد. دایی در مورد اطلاع همسرش از ممنوع‌الخروجی و اقدام غیرقانونی برای عبور از گیت گفت: «اصلاً و ابداً چنین موضوعی صحت ندارد. اینکه همسر بنده ممنوع‌الخروج بوده و باید پیش از اقدام به سفر این مطلب را اطلاع می‌داده کذب محض است. نه برای من نه برای همسر من تا امروز از قوه قضاییه ابلاغ یا SMS با این مضمون که ممنوع‌الخروج هستیم، نیامده است. همسر من طبق تمام قوانین جمهوری اسلامی برای سفر به خارج

از کشور اقدام کرد و مثل همه مردم پشت باجه کنترل گذرنامه پلیس ایران در فرودگاه ایستاد و پس از تایید مجوز خروجی قانونی اقدام به سوار شدن به هواپیما کرد.» دایي همچنین در مورد ادعای سفر همسرش به ایالات متحده نیز با ارسال تصویر بلیت برگشت آنها اعلام کرد چنین مسالهای دروغ محض است. دایي در انتهای این مصاحبه گفت «خدا را شکر می‌کنم که هواپیمایشان مورد اصابت موشک‌های دشمن قرار نگرفت و خانواده‌ام سالم هستند.» ذکر چنین مسالهای در نزدیکی سالروز سقوط هواپیمای اوکراینی با برخورد موشک بسیار جنجالی شد.

واکنش خارجی‌ها : وات؟؟؟

تقریباً از لحظه انتشار خبر، رسانه‌های خارجی و چهره‌های سرشناس بین‌المللی و داخلی ورزشی و مطبوعاتی به ماجرای بازگرداندن هواپیمای دایي به فرودگاه کیش برای پیاده کردن خانواده او واکنش نشان دادند. به عنوان مثال گری لینه‌کر ستاره سابق فوتبال انگلیس و یکی از مشهورترین مجریان ورزشی در توئیتر با بازنشر توئیتی در مورد اتفاقی که برای دایي رخ داده بود با تعجب نوشت: what؟؟؟

در داخل هم چهره‌های فرهنگی - ورزشی و سیاسی به این مساله واکنش نشان دادند. امیررضا خادم قهرمان سابق کشتی جهان که سابقه نمایندگی مجلس و معاونت وزیر را در کارنامه دارد با مقایسه به زمین نشاندن هواپیمای عبدالملک ریگی با اتفاقی که برای خانواده دایي رخ داده در اینستاگرام نوشت: «آخرین باری که در ایران چنین اتفاقی روی داد مربوط به عملیات دستگیری يك جانی خطرناك به نام عبدالملک ریگی بود.» خادم ادامه داد: «اتفاقی که امروز برای خانواده یکی از نمادهای بزرگ و موفق کشورمان در دنیا توسط هر فرد یا گروهی که دستور آن را صادر کرده روی داد من را به یاد پدر و جملات گوهربارش انداخت. او در این مواقع دو بیت زیر را زمزمه می‌کرد: «دوستی با مردم دانا نکوست/ دشمن دانا به از نادان دوست/ دشمن دانا بلندت می‌کند/ بر زمینت می‌زند نادان دوست» خادم در پایان خاطر نشان کرد: «قابل توجه مسوولین محترم نظام. اصلاً خارج و دنیا و اعتبار جهانی و... بی‌خیال؛ من مانده‌ام واقعا حتی يك نفر از اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام یا شورای عالی امنیت ملی تا به حال به سرعت رفته و دیده‌اند که تقریباً هیچ مغازه‌ای را نمی‌شود پیدا کرد که عکس علی دایي در داخل آن نباشد. خب آقایان محترم واقعا يك لحظه می‌اندیشید که با چنین اعمالی چه بر سر اعتماد و همبستگی ملی می‌آورند؟ یعنی خداوکیلی خروج يك فرد که جرمش بستن مغازه خودش بود تا این حد استراتژیک بود؟»

بسیاری از چهره‌های سرشناس دیگر ورزشی نیز با انتشار عکسی از دایي

در صفحات مجازی‌شان و استفاده از هشتگ اسطوره حمایت خود را از کاپیتان و سرمربی سابق تیم ملی اعلام کردند. عباس عبدی، تحلیلگر مسائل اجتماعی و سیاسی نیز نوشت: «نحوه برخورد با خانواده علی دایی این نکته را روشن می‌کند که با چنین شیوه‌هایی هیچ مشکلی حل نمی‌شود، بلکه بدتر می‌شود. باید رویکرد امنیتی انتظامی به اعتراضات به شدت محدود و رویکرد سیاسی حل منازعه جایگزین آن شود. خود دانید از ما گفتن.»

گزارش‌های رسانه‌های خارجی

در مورد پرواز ناتمام خانواده دایی

روزنامه امریکایی نیویورک‌تایمز در گزارشی نوشت: «ستاره فوتبال می‌گوید از خروج خانواده‌اش به دلیل حمایت از اعتراضات جلوگیری شده است.» نیویورک‌تایمز در تشریح این خبر نوشت: «بازیکن برجسته فوتبال که در ایران از اعتراضات حمایت کرده است گفت که از خروج همسر و دخترش روز دوشنبه پس از توقف غیرمنتظره هواپیمایشان در مسیر دوبی جلوگیری شده است. علی دایی که اوایل امسال پاسپورتش برای مدت کوتاهی ضبط شده بود گفت که همسر و دخترش به‌طور قانونی از تهران پایتخت ایران خارج شده بودند و بعد از توقف هواپیما مورد بازجویی قرار گرفتند.» این نشریه نوشت و بسایت ردیابی پرواز نشان داد که پرواز ماهان‌ایر در نزدیکی دوبی به سمت فرودگاه کیش تغییر مسیر داده است.

خبرگزاری آسوشیتدپرس و والاستریت‌ژورنال نیز گزارش مشابهی با نیویورک‌تایمز منتشر کردند.

خبرگزاری بلومبرگ نوشت: «مقامات ایرانی روز دوشنبه دستور فرود یک پرواز به مقصد دوبی و خارج کردن اعضای خانواده یکی از نمادهای مشهور فوتبال ایران از هواپیما را صادر کردند و آنها را به شرکت در تظاهرات ضد دولتی محکوم کردند.» این خبرگزاری در ادامه به نقل خبر از ایرنا پرداخت.

خبرگزاری الجزیره نیز در مورد این موضوع گزارش داد: «علی دایی اسطوره فوتبال ایران می‌گوید که به خانواده‌اش دستور داده‌اند از هواپیما خارج شوند. همسر و دختر دایی در حال سفر از تهران به دوبی بودند که پرواز منحرف شد.» الجزیره در ادامه نوشت: «دایی یکی از مشهورترین فوتبالیست‌های ایران و مهاجم سابق بوندسلیگای آلمان است که با ۱۰۹ گل تا قبل از اینکه کریستیانو رونالدو از او سبقت بگیرد مدت‌ها آقای گل فوتبال جهان بود.» الجزیره در ادامه نوشت: «دایی از جنبش اعتراضی که پس از مرگ مهسا امینی به وقوع پیوسته از اعتراضات حمایت کرده» در بخش دیگری از گزارش الجزیره

آمده برخی رسانه‌های ایران از ارتباط همسر دایی با گروه‌های ضد انقلاب و آشوب‌گران خبر دادند.

ماهان ایر: مگر پرواز ریگی برگردانده نشد؟!

ظهر دیروز بالاخره هواپیمایی ماهان نیز به ماجرای علی دایی واکنش نشان داد. سخنگوی هواپیمایی ماهان اعلام کرد فرود هواپیمایی خانواده علی دایی به ماهان ربطی ندارد و در این راه دستور قضایی صادر شده و خلبان ملزم بوده که بنشیند.

امیرحسین ذوالانواری مدیر روابط عمومی ماهان گفت: «این اتفاق اصلاً به ماهان ارتباطی ندارد که بخواهیم جوابیه داشته باشیم، چرا که موضوع امنیتی است و اصلاً به ماهان ربطی ندارد که بخواهیم جواب بدهیم.» این مقام هواپیمایی ماهان با تکذیب بازگشت هواپیما از دوبئی گفت: «هواپیما اصلاً دوبئی نرفته که بخواهد برگردد. هواپیما از تهران عازم دوبئی بوده و قبل از خروج از کشور در کیش نشسته است و هواپیما برگردانده نشده است.» ایشان تصریح کرد: «تاکید می‌کنم، این دستور مقام قضایی بوده و اصلاً به ما ربطی ندارد. طبق پروتکل‌های امنیتی کشور انجام شده و هر ایرلاین دیگری هم بود موظف بود این کار را انجام دهد. اگر قرار باشد نهادی جوابگو باشد، این سازمان هواپیمایی کشوری و نهادهای بالادستی کشور هستند. ما ملزم بودیم کاری که از ما خواسته شده بود را انجام دهیم و انجام دادیم. این دستور از طریق امنیت فرودگاه به دست برج مراقبت می‌رسد و برج مراقبت خلبان را وادار می‌کند در اولین فرودگاه بنشیند. به ماهان هیچ ربطی ندارد و این بحث هوانوردی، فنی و عملیاتی است و به هواپیمایی هیچ ارتباطی ندارد.» سخنگوی ماهان‌ایر در بخش دیگری از اظهاراتش گفت: «مگر پرواز ریگی نبود که برگردانده شد. به هر حال به هر ترفندی می‌توانند هواپیما را بنشانند.»

کاربران شبکه‌های اجتماعی: این ضدخبر بود!

به جز مقامات و چهره‌های سرشناس، کاربران شبکه‌های اجتماعی نیز واکنش گسترده‌ای به این موضوع نشان دادند. خبر مربوط به نشان دادن هواپیمایی حامل خانواده دایی آنقدر بزرگ و دور از ذهن بود که برخی طرفداران تئوری توطئه مدعی شدند این اقدام عمداً انجام شده تا نقش ضدخبر را بازی کند. کاربران نوشتند این ماجرا اصلاً با عقل جور در نمی‌آید. یکی از کاربران نوشت: «یعنی واقعا نهادهایی مثل شورای عالی امنیت ملی و سازمان هواپیمایی و چند تا ارگان دیگر درگیر شدند تا زن و بچه دایی را از هواپیما بیرون بیاورند؟» برخی کاربران دیگر هم این پرسش را مطرح کردند که فشارها روی علی

